

DVIDEŠIMT TREČIOJI NACIONALINĖ MOKSLINĖ PRAKTINĖ KONFERENCIJA „GAMTAMOKSLINIS UGDYMAS BENDROJO UGDYMO MOKYKLOJE – 2017“: KONFERENCIJOS APŽVALGA

Vincentas Lamanauskas

Šiaulių universitetas, Šiauliai, Lietuva

Kaip ir kasmet, šių metų balandžio 21–22 d. įvyko XXIII nacionalinė mokslinė praktinė konferencija „Gamtamokslinis ugdymas bendrojo ugdymo mokykloje – 2017“. Konferencijos viena esminių idėjų – mobilumas. Tad ir šį kartą vyko kitame Lietuvos regione. Kaip žinia, 2016 metais ji vyko Šalčininkuose, o 23-ioji – Pakruojo „Atžalyno“ gimnazijoje. Pagrindinis jos organizatorius išlieka tas pats – Mokslinis metodinis centras „Scientia Educologica“. Šį kartą svarbiausi konferencijos partneriai buvo Pakruojo „Atžalyno“ gimnazija ir Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras. Džiugu ir tai, kad savaitraštis „Žaliasis pasaulis“ išlieka ištikimu partneriu.

Konferencijos atidarymas vyko iš esmės tradiciškai: sveikino Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktorė Erika Kižienė, ekologė Kazimiera Klabienė, Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centro direktorė Rima Juozapavičienė. Konferencijos šeimininkų vardu renginio dalyvius bei svečius pasveikino gimnazijos direktorius Kęstutis Razumas. Buvo organizuotas ir turiningas muzikinis pasveikinimas. „Atžalyno“ gimnazijos mokiniai, šokiais ir dainomis pristatė Pakruojo kraštą.

Pirmąją konferencijos dieną, prieš pietus, vyko plenarinis posėdis, kurio metu perskaityti 4 įdomūs pranešimai. Prof. Vincentas Lamanauskas apžvelgė per metus įvairiose užsienio šalyse įvykusius svarbiausius mokslo renginius, kuriuose ir pats dalyvavo. Latvijos universiteto prof. Dagnija Cedere pasidalino patirtimi, kaip panaudoti Moodle sistemą studentų atliekamų chemijos laboratorinių darbų vertinimui. Šis įdomus ir naudingas pranešimas sulaukė nemenko dalyvių dėmesio. Prof. Suriya Gilmanshina iš Kazanės federalinio universiteto (Rusijos Federacija) kalbėjo apie moksleivių gamtamokslinę projektinę veiklą ir kaip tokia veikla didinamas moksleivių domėjimasis gamtos mokslais.

Latvijos universiteto prof. Andris Broks kaip visada ištikimas ugdymo sistemikos idėjoms. Jis kalbėjo apie mąstymo svarbą ugdymo procese, apie ugdymą ateičiai. Neabejotina, kad plenariniai pranešimai buvo prasmingi, įdomūs, ir tikėtina, naudingi konferencijos dalyviams.

Lentelė 1. Plenariniai pranešimai

Lamanauskas Vincentas. Gamtamokslinio ir technologinio ugdymo aktualijos: tarptautinių mokslo renginių apžvalga (<i>Šiaulių universitetas, Lietuva</i>).
Cēdere Dagnija, Kalniņa Sandra. Moodle Tests for Assessing the Academic Achievement in Chemistry Laboratory Works in Higher Education Institution (<i>University of Latvia, Riga, Latvia</i>)
Gilmanshina Suriya, Sagitova Rimma, Gilmanshin Iskander, Vasileva Mariya. System of Project Activities to Development of Interest of Schoolchildren to Natural Sciences (<i>Kazan Federal University, Russia</i>)
Broks Andris. Thinking about thinking – start-up for modern education for tomorrow (<i>University of Latvia, Latvia</i>).

Popiet vyko darbas dviejose sekcijose. Pirmojoje pranešimai daugiausia buvo skirti ikimokyklinio, pradinio ir pagrindinio gamtamokslinio ugdymo problematikai. Antrojoje buvo aptariami gamtamokslinio ir technologinio ugdymo klausimai vidurinėje ir aukštojoje mokykloje. Pranešimų teminis sąvadas pateikiamas 2 lentelėje.

Lentelė 2. Konferencijos pranešimų sąvadas

Ikimokyklinio, pradinio ir pagrindinio gamtamokslinio ugdymo problematika	Gamtamokslinis ugdymas vidurinėje ir aukštojoje mokykloje
Makarskaitė-Petkevičienė Rita. Būsimų pradinų klasių mokytojų gamtotyrinių gebėjimų ugdymas: vynuoginės sraigės stebėjimo atvejis (<i>Lietuvos edukologijos universitetas, Vilnius</i>)	Kriaučiūnaitė Virginija. Savarankiškos iniciatyvos ugdymas, atliekant gamtamokslinius tiriamuosius darbus, kaip penktokų adaptacijos dalykinėje sistemoje būdas (<i>Vilniaus Gabijos gimnazija</i>).
Atraškevičienė Rima, Čėsniene Jurgita Balčiūnaitė, Aužbikavičė Valentina. Projekto „Žalioji sala“ realizavimo praktiniai aspektai (<i>Šiaulių lopšelis-darželis „Žiogelis“</i>)	Armonienė Jūratė. Fizinio aktyvumo paslaptys (<i>Vilniaus universitetas</i>)
Beišienė Milana, Damulytė Rasa. Gamtamokslinis ugdymas priešmokyklinėje grupėje: projekto metodo patirtis (<i>Tauragės lopšelis-darželis „Kodėlius“</i>)	Teleshov Sergei V. Equipping Classrooms of Chemistry in the Russian Empire in XIX - Early XX Centuries (<i>S.Petersburg, Russia</i>)
Bureikienė Vaida, Saladžiuviene Daiva. Gyvybė vandens lašelyje. Ekologiniai stebėjimai (<i>Vilniaus lopšelis-darželis „Bitutė“</i>)	Belnitskaya Elena. Interest of Students in the Field of Chemistry and Chemical Professions (<i>Scientific and methodical institution "National Institute of Education" of the Ministry of Education of the Republic of Belarus</i>)
Savičienė Danguolė. Išmaniųjų telefonų panaudojimas ugdymo procese: mokinių veikla Lietuvos entomologų draugijos 2016-ųjų metų akcijoje „Metų bestuburis – Luzitaninis arionas“ (<i>Visagino „Verdenės“ gimnazija</i>)	Mačiukaitė Angelija. Strategijų taikymas gamtamokslinio ugdymo(si) procesui organizuoti įvairių gebėjimų mokiniams (<i>Šiaulių universitetas</i>)
Jacevičienė Rūta, Vežbickienė Irena, Zlatkauskienė Nijolė. Gamtosauginių renginių įtaka vaikų pažintinės kompetencijos plėtotei (<i>Vilniaus lopšelis-darželis „Bitutė“</i>)	Šmukštienė Asta, Caporkienė Jurgita. Gamtamokslinis ugdymas Radviliškio Lizdeikos gimnazijoje. Sėkmės momentai (<i>Radviliškio Lizdeikos gimnazija</i>)
Stonkuvienė Goda, Pozniakova Rimutė. Vaikų mokymasis pažinti gamtos reiškinius žiemą: projektinė veikla ikimokyklinėje įstaigoje (<i>Vilniaus lopšelis-darželis „Pipiras“</i>)	Rudnickaitė Eugenija. Kai Vilniaus universitetas buvo uždarytas: Vilniaus universiteto geologiniai rinkiniai Vilniaus Senienų muziejuje (<i>VU Geologijos muziejus</i>)
Vėželytė Ramunė. Gamtos pažinimas, naudojant „Mokymasis žaidžiant“ strategiją (<i>Vilniaus Lopšelis-darželis „Vėrinėlis“</i>)	Pajarskas Virgilijus. Kūrybinė pamoka – sėkmės garantas (<i>Skuodo rajono Mosėdžio gimnazija</i>)
Venskuviene Nadia. Aukštesniųjų mąstymo gebėjimų ugdymas sukuriant kontekstą pasaulio pažinimo pamokose (<i>Lietuvos Edukologijos universitetas</i>)	Vaitiekauskienė Rita. Jaunųjų ūkininkų ratelių veikla – šiuolaikiškai įvairiapusio ugdymo realizavimo galimybės (<i>Rokiškio Juozo Tūbelio progimnazija</i>)
Makarskaitė-Petkevičienė Rita. Kaip mokyti pradinų klasių mokinius pažinti erdvę? (<i>Lietuvos edukologijos universitetas, Vilnius</i>)	Bieliauskaitė Eugenija. Vilniaus Gabijos gimnazijos aplinkos panaudojimas ugdymo procese (<i>Vilniaus Gabijos gimnazija</i>).
Lukočienė Violeta. Tiriamoji veikla pradinų klasių gamtos pamokose (<i>Šilutės Martyno Jankaus pagrindinė mokykla</i>)	
Žvinklienė Zinaida. Vaizdinimo metodo taikymas ikimokyklinio amžiaus vaikų gamtamoksliniame ugdyme (<i>Pakruojo vaikų lopšelis-darželis „Įyturėlis“</i>)	

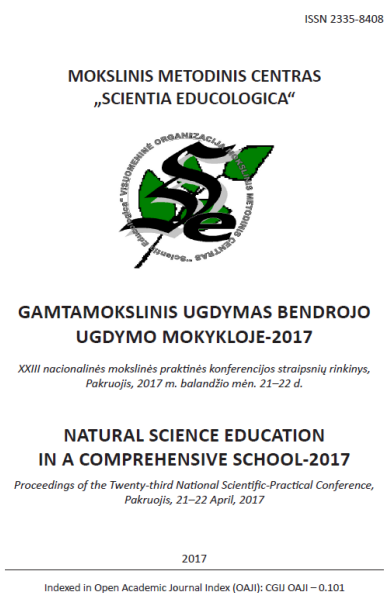
Pranešimų tematika įvairi, iš esmės buvo aptariamoms įvairios gamtamokslinio ir technologinio ugdymo sritys. Svarbu tai, kad dalyviai buvo aktyvūs, vyko intensyvios diskusijos, dalijimasis patirtimi.

Dauguma konferencijos pranešimų buvo pateikti straipsnių forma ir publikuoti konferencijos tęstiniame straipsnių rinkinyje. Pilnus tekstus galima rasti duomenų bazėje adresu: <http://oaji.net/journal-archive-stats.html?number=1984&year=2017&issue=9810>.

Šių metų leidinyje iš viso publikuojama 16 straipsnių, kuriuose nagrinėjama įvairi gamtamokslinio ugdymo problematika. Keturi iš visų straipsnių yra parengti užsienio šalių tyrėjų: Latvijos, Baltarusijos, Rusijos. Žinoma, dalį pranešimų galima buvo išgirsti tik konferencijos metu, jie nebuvo parengti publikavimui.

1 pav. Konferencijos leidinio viršelis

2 pav. Konferencijos leidinio titulinis lapas

Konferencijos dalyviai taip pat galėjo susipažinti ir su stendiniais pranešimais, gimnazijos mokytojų metodinių darbų paroda ir su gimnazijos istorijos muziejumi.

3 pav. V. Lamanausko plenarinis pranešimas

4 pav. Muzikinis gimnazijos moksleivių sveikinimas

Pirmosios konferencijos dienos popietę dalyviai susipažino su „Atžalyno“ gimnazija. Vėliau vyko trumpa apžvalginė ekskursija mieste. Konferencijos dalyviai lankėsi renovuojamoje Pakruojo medinėje sinagogoje, kuri yra reikšmingas ir vertingas žydų ir visos Lietuvos paveldas. Kadangi sinagogos pastatas perduotas Pakruojo rajono savivaldybės Juozo Paukštelio viešajai bibliotekai, yra numatoma, kad čia veiks bibliotekos Vaikų skyrius. Taip pat dalyviai turėjo unikalią galimybę ne tik stebėti restauracijos darbus, bet ir bent trumpai pasikalbėti su restauratoriais. Vėliau apžiūrėtas Pakruojo dvaras, pasivaikščiota parke.

5 pav. Dalyviai klausosi pasakojimo apie Pakruojo dvarą

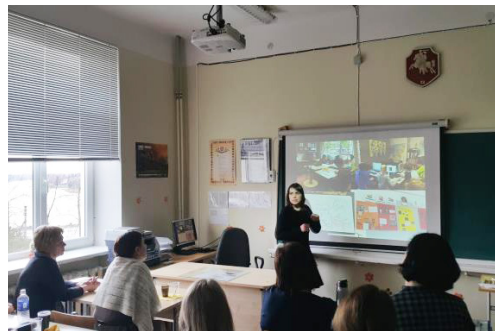

6 pav. Pasivaikščiojimas parke

Pasibaigus ekskursijai Pakruojo kaimo bendruomenės namuose vyko tradicinė vakaronė, kurios metu dalyviai turėjo galimybę neformaliai pabendrauti, padiskutuoti, pasidalinti dienos įspūdžiais.

7 pav. Dr. Jūratės Armonienės pranešimas. Moderuoja dr. Eugenija Rudnickaitė

8 pav. Nadios Venskuvienės pranešimas

Antrąją konferencijos dieną taip pat buvo skaitomi pranešimai. Įdomus istorinis dr. E. Rudnickaitės pranešimas tema „Kai Vilniaus universitetas buvo uždarytas: Vilniaus universiteto geologiniai rinkiniai Vilniaus Senienų muziejuje“. Geografijos mokytojas ekspertas iš Skuodo rajono Mosėdžio gimnazijos pasidalino asmenine patirtimi apie kūrybinę pamoką. Biologijos mokytoja E. Bieliauskaitė pasidalino patirtimi kaip panaudoti gimnazijos aplinką ugdymo procese. Pakruojo vaikų lopšelio-darželio „Vyturėlis“ auklėtoja Z. Žvinklienė kalbėjo apie vaizdinimo metodo taikymą ikimokyklinio amžiaus vaikų gamtamoksliniame ugdyme. Buvo išklausti ir kiti įdomūs pranešimai.

9 pav. Zinaidos Žvinklienės pranešimas

10 pav. Konferencijos dalyviai klausosi pranešimų

Tradicija tampa ir praktiniai-metodiniai seminarai. Šį kartą vyko vienas seminaras, kurį vedė Šiaulių universiteto dėstytojos dr. Violeta Šlekienė ir dr. Loreta Ragulienė. Seminaro tema „Kaip paskatinti atradimo džiaugsmą?“. Seminaro metu mokytojai dirbo grupėse, atliko kai kuriuos praktinius darbus, susipažino su tiriamųjų darbų metodika. Esminė seminaro idėja ta, kad nemažai įdomių, edukacine prasme naudingų bandymų, praktinių užduočių galima atlikti gana paprastai, naudojantis ganėtinai paprastomis priemonėmis ir medžiagomis.

11 pav. Konferencijos dalyviai atlieka bandymus

12 pav. Matuojamas įvairių skysčių tankis

Tikėtina, kad mokytojams seminaras buvo neabejotinai naudingas. Daugelio dalyvių nuomone jie bandys įgytą patirtį pritaikyti savo darbe.

Konferencijos darbas buvo išsamiai aprašytas ir masinės informacijos priemonėse. 3 lentelėje galima rasti svarbiausių šaltinių sąvadą.

Lentelė 3. Informacija apie konferenciją

Pavadinimas	Nuoroda
XXIII nacionalinė mokslinė – praktinė konferencija „Gamtamokslinis ugdymas bendrojo ugdymo mokykloje – 2017	http://www.sptsilute.lt/2017/04/25/xxiii-nacionaline-moksline-praktine-konferencija-gamtamokslinis-ugdymas-bendrojo-ugdymo-mokykloje-2017/
„Atžalyno“ gimnazijoje vyko XXIII nacionalinė mokslinė praktinė konferencija „Gamtamokslinis ugdymas bendrojo ugdymo mokykloje 2017“	http://www.pakruojis.lt/go.php/lit/Atzalyno-gimnazijoje-vyko-xxiii-nacionaline-moksline-praktine-konferencija-gamtamokslinis-ugdymas-bendrojo-ugdymo-mokykloje-2017
Gamtos išmintį Pakruojui dedikavę...	https://zpasaulis.lt/gamtos-isminti-pakruojui-dedikave/

Nacionalinė mokslinė praktinė konferencija „Gamtamokslinis ugdymas bendrojo ugdymo mokykloje“	https://leu.lt/lt/umf_ugdymo_pagrindu_katedra/upk_naujienos/p120/nacionaline-moksline-praktine-bwpu.html
---	---

Jaunųjų ūkininkų ratelių (JŪR) veiklos sklaida gamtamokslinėje konferencijoje	https://www.zur.lt/lt/jaunuju-ukininku-rateliu-jur-veiklos-sklaida-gamtamokslineje-konferencijoje/
---	---

Natural Science Education in a Comprehensive School - 2017	https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1707624509254978.1073741885.290054444345332&type=3
--	---

Taigi, XXIII-oji nacionalinė konferencija jau istorija. Laikas bėga greitai. Telioka džiaugtis, kad ji įvyko kaip ir buvo numatyta. Malonu, kad Pakruojos rajono savivaldybė, „Atžalyno“ gimnazija, Pakruojos rajono Suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras visokeriopai talkino šios konferencijos darbui.

Žinoma, kad gamtamokslinio ugdymo sąjūdis tęsiasi. Dar neįvykus 23-iajai konferencijai organizatoriai sulaukė kvietimo į kitą Lietuvos kraštą, į pamario regioną. Taigi, XXIV konferencija vyks 2018 m. balandžio mėnesį Šilutėje. Jos šeimininkas Šilutės Martyno Jankaus pagrindinė mokykla.

Summary

23rd NATIONAL SCIENTIFIC PRACTICAL CONFERENCE “NATURAL SCIENCE EDUCATION IN A COMPREHENSIVE SCHOOL – 2017”: CONFERENCE REVIEW

Vincentas Lamanuskas

Šiauliai University, Lithuania

As every year, this year on April 21-22, the 23rd national scientific practical conference “Natural science education in a comprehensive school – 2017” took place. One of the essential ideas of the conference is - mobility. This time the most important conference partners were Pakruojis “Atžalynas” gymnasium and Pakruojis adult and youth education centre. It is pleasing, that the weekly “Green world” remains a faithful conference partner.

Conference reports were on various topic areas, basically different natural science and technology education spheres were discussed. It is important, that the participants were active, intense discussions, sharing experiences took place.

Most of the conference reports were presented in the form of articles and published in the conference proceedings volume. Full texts can be found in the databasis OAJI at the address: <http://oaji.net/journal-archive-stats.html?number=1984&year=2017&issue=9810>.

Practical methodological seminars become a tradition as well. This time a seminar on the theme “How to promote the pleasure of finding?” took place. During the seminar teachers worked in groups, performed some practical works, got acquainted with the researched work methodology. The main idea of the seminar is that quite a lot of interesting, useful tests, practical

tasks, having educational meaning can be performed in a very simple way, using quite ordinary devices and materials.

It is certain, that natural science education movement continues. The 23rd conference having not started yet, the organisers received an invitation to another Lithuanian countryside, and namely, to the sea-coast region. Thus, 24th conference will take place in April 2018 in Šilutė. The host of the conference is Šilutė Martynas Jankus Basic school.

Key words: national conference, science education, science and technological education movement.

Received 21 August 2017; Accepted 10 September 2017

Vincentas Lamanauskas

PhD., Professor, Department of Education & Psychology, University of Šiauliai, Lithuania.

E-mail: v.lamanauskas@ef.su.lt